

"דואר" סביבה

אנשים נהנים מטיול ביערות, לאורך חופים או סתם בחיק הטבע. מודעות ועירנות למגוון המצוי בטבע יכולות להרבות את ההנאה והערך האסתטיים של טיולים כאלה. צבעם של עלי שלכת, ריח הניחוח והטבע של פרחי האביב, המירקם והצורה של עצים, שרכים וחזויות הם דוגמאות מועטות של המיגוון המצוי בטבע. "דואר סביבה" פועל היטב ובצורות שונות בכל מקום: לאורך שביל, בחצר בית ספר, בסביבת מרכז מדעי, במחנה או תוך טיול משפחתי.

צוותים של 2-3 משתתפים מקבלים משימה, כגון: "מצא לפחות 5 גוונים של ירוק". הם יאספו דוגמאות קטנות שתיכנסנה למעטפה ואחר כך יציגו וידונו במימצאיהם.

פעילות זו מעודדת את המשתתפים בה לפתח את יכולת ההתבוננות שלהם ואת הכושר לשתף בה אחרים. הפעילות מדישה את מגוון הצבעים, הצורות, סוגי המירקם והיצורים החיים המצויים בסביבה.

"דואר סביבה" מתאים לקבוצות שהן הטרוגניות מבחינת הגיל.

האתגר

בהתאם להוראות שעל המעטפה שלך. מצא דוגמאות למגוון הנוצני בטבע.

חומרים

לכל צוות (2-3 משתתפים) מעטפה שעליה רשומה משימה אחת (ראה להלן). משימות אפשריות (הוסף עליהן כיד הדמיון):

- מצא 10 עלים בעלי צורות לא רגילות.
- מצא לפחות 5 דוגמאות של ריחות שונים.
- מצא לפחות 5 סוגים שונים של זרעים.
- מצא לפחות 5 עצמים שכל אחד מהם יהיה בצבע שונה.
- מצא לפחות 5 עדויות לכך שבעלי-חיים נמצאים בסביבה (למשל: נוצה, עלה מכורסם).
- מצא לפחות 5 מיני אבנים.
- מצא 5 עצמים בעלי גוונים שונים של חום.
- מצא לפחות 5 עצמים בעלי גוונים שונים של ירוק.

- מצא לפחות 5 עצמים בעלי תפוס שונה.
- מצא 5 עלים בעלי ריחות שונים.
- מצא 5 מינים שונים של פירות.
- מצא 5 הפרשות שונות של בעלי-חיים.
- הקשב ל-5 קולות שונים שאתה שומע בחצר רשום אותם
- מצא 5 סוגים של עלי שלכת.
- מצא 5 גדלים של עלים.
- מצא 5 צבעים שונים של אבנים.
- מצא 5 גוונים שונים של עלים על אותו עץ.
- מצא 5 עצמים בעלי קושי שונה.
- מצא 5 עדויות לאכילת צמחים על-ידי בעלי-חיים.
- מצא 5 פרחים דומים בעלי צבע שונה.

הכנות

אתר מקום לפעילות שיתאים לאיסוף דוגמאות של עלים, אבנים, ענפים קטנים או צדפים (במקרה הצורך יש לדאוג גם לקבלת רשות מן המוסד, בעל המגרש וכו' לביצוע הפעילות). בחר את המשימות המתאימות למקום ולקבוצה שלך. עבור כל צוות, רשום משימה (ראה לעיל) על הצד הפנימי של דש המעטפה. מומלץ לשלב בכל משחק את "מעטפות שמירת הסביבה" (ראה לעיל). בדיון ניתן לנצל מעטפות אלה כדי להדגיש את הנוק האסתטי הנגזר לסביבה הטבעית, ולדון בדרכים לשמירת סביבה.

פעילות

1. הגע לשטח הפעילות וציין באזני הקבוצה את גבולותיו. ספר לילדים שבידך מכתבים עבורם. על הצד הפנימי של דש המעטפה רשומה משימה שעליהם למלא (ראה דוגמאות למשימות אפשריות).
2. תן מעטפה לכל זוג והדגש שעליו לשמור בסוד את מהות המשימה הרשומה בה. ציין כי המימצאים חייבים להיות קטנים דים, כך שניתן יהיה להכניסם למעטפה.
3. שלח את הילדים למילוי המשימות (כ־15 דקות).
4. כל צוות שחזר ממילוי משימתו, יוציא את מימצאיו מן המעטפה ויניחם עליה. המעטפות תהיינה הפוכות וסגורות כך שלא ניתן יהיה לקרוא את תוכן המשימות.
5. זיהוי המשימות: לאחר שכל המעטפות הונחו בחצי גורן, שחק עם הילדים במשחק זיהוי המשימות: הצבע על אחת המעטפות ובקש מן הילדים לנחש, לפי המימצאים, מה היתה המשימה שהוטלה על הצוות לו היא שייכת. מי שניחש נכונה – זכה בנקודה. שים לב שבמקרים רבים אפשריות תשובות נכונות אחדות – וכל אחת כזו מזכה בנקודה. המשך במשחק עד התרופפות המתח.

אפשר לאסוף בסיום המשחק את המעטפות והמימצאים ולהציגם בתערוכת "הכר את סביבתך". במשחק זיהוי המשימות יש למורה הזדמנות לגלות שגיאות ולהבהיר מושגים כגון: קליפת גזע, פריזרע, צבע גוון וכו'.

פעילות נוספת

1. חזור על הפעולה בסביבה שונה ובעונות שונות של השנה.
2. בקש מהילדים להמציא משימות חדשות.
3. ניתן למקד פעילות זו בנושא מסוים הקשור בחומר הלימוד או בעונה. במקרה זה יהיו המשימות מכוונות למטרה מצומצמת יותר.

פעילות עוקבת

"ציד צמחים"

